

Briuselis, 2024 m. birželio 18 d.
(OR. en)

11306/24

Tarpinstitucinė byla:
2023/0404(COD)

JAI 1062
MIGR 284
ASIM 61
SOC 487
EMPL 294
EDUC 237
CODEC 1568
IA 147

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10602/24 + COR 1
Komisijos dok. Nr.: 15550/23 + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo
sukuriamas ES specialistų rezervas
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas bendro požiūrio dėl pirmiau nurodyto reglamento, dėl kurio
Taryba susitarė 2024 m. birželio 13 d. posėdyje, tekstas.

Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti taip:

- naujas tekstas pažymėtas **paryškintuoju šriftu ir pabrauktas**;
- išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

2023/0404 (COD)

Pasiūlymas

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, KURIUO
SUKURIAMAS ES SPECIALISTŲ REZERVAS**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonę³,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ OL C [...], [...], p. [...].

kadangi:

- (1) Sąjungoje ir atskirose valstybėse narėse susiduriama su įvairių sektorių ir profesijų, įskaitant su žaliaja ir skaitmenine pertvarka susijusius sektorius ir profesijas, darbuotojų trūkumo problema. Didelis statybų, sveikatos priežiūros, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų, transporto, informacinių ir ryšių technologijų ir gamtos mokslų technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių darbuotojų trūkumas yra ilgalaikis ir jis dar labiau padidėjo dėl COVID-19 pandemijos ir sparčiau vykdomos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Manoma, kad dėl demografinių problemų darbo jėgos trūkumas išliks ir gali dar labiau padidėti;
- (2) darbo jėgos trūkumo problemai spręsti reikalingas visapusiškas, Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis taikomas požiūris, kuriuo vadovaujantis pirmenybė teikiama tam, kad būtų tinkamiau išnaudotas visų grupių, kurių aktyvumas darbo rinkoje yra mažesnis, potencialas, taip pat siekiama perkvalifikuoti darbo jėgą ir kelti jos kvalifikaciją, sudaryti palankesnes sąlygas darbuotojų judumui ES viduje, **be kita ko, geriau naudojantis Tarybos direktyva 2003/109 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2021/1883, taip pat EURES tinku**, gerinti darbo sąlygas ir didinti tam tikrų profesijų patrauklumą. Dėl dabartinio darbuotojų trūkumo darbo rinkoje masto ir demografinių tendencijų tikėtina, kad vien vidaus ir Sąjungos darbo jėgai skirtų priemonių nepakaks siekiant išspręsti esamas ir būsimas darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemas. Todėl teisėta migracija yra labai svarbi siekiant papildyti šiuos veiksmus ir turi būti pasitelkiama kaip sprendimo siekiant visapusiškai remti dvejopą pertvarką dalis;
- (3) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tarptautiniam įdarbinimui ir suteikti galimybių trečiųjų šalių piliečiams dirbti visoje ES trūkstamų profesijų darbą, turėtų būti sukurtas ES specialistų rezervas – Sąjungos masto platforma, kurioje būtų sutelkiama informacija apie registruotų už Sąjungos ribų gyvenančių bei darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profilius ir dalyvaujančiose valstybėse narėse įsisteigusių **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitų dalyvaujančių subjektu** siūlomas laisvas darbo vietas ir teikiama pagalba juos sutapdinti;

- (4) Komisijos rekomendacijoje dėl teisėtų būdų gauti apsaugą ES⁴ valstybės narės raginamos nustatyti ir remti papildomų darbo vietų kūrimą asmenims, kuriems reikia tarptautinės apsaugos⁵. ES specialistų rezervas taip pat galėtų padėti praktiškai įgyvendinti papildomus priėmimo būdus;
- (5) ES specialistų rezervu turėtų būti siekiama padėti dalyvaujančioms valstybėms narėms spręsti esamas ir būsimas įgūdžių ir darbo jėgos trūkumo problemas įdarbinant trečiųjų šalių piliečius tokiu mastu, koku šiam tikslui pasiekti nepakanka suaktyvintos vidaus darbo jėgos ir jos judumo ES viduje. Kaip savanoriška priemonė tarptautiniam įdarbinimui palengvinti, ES specialistų rezervas turėtų teikti papildomą paramą suinteresuotoms valstybėms narėms Sąjungos lygmeniu. Šiuo tikslu reikėtų užtikrinti papildomumą ir sąveikumą su jau vykdomomis nacionalinėmis **ir Sąjungos** iniciatyvomis ir veikiančiomis platformomis. Kuriant ES specialistų rezervą reikėtų atsižvelgti į konkrečius valstybių narių poreikius, kad būtų užtikrinamas kuo platesnio masto dalyvavimas. Taigi terminas „specialistai“ yra plačios aprėpties ir apima visus įgūdžius, kurių gali prireikti valstybių narių darbo rinkose;

⁴ 2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2020/1364 dėl teisėtų būdų gauti apsaugą ES: perkėlimo į ES, humanitarinio priėmimo ir kitų papildomų būdų skatinimas.

⁵ Papildomi priėmimo būdai yra saugūs ir reguliuojami būdai priimti asmenis, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, kuriais papildomos persikėlimo į ES galimybės, suteikiant teisę būti trečiojoje šalyje, kurioje galima patenkinti tokių asmenų tarptautinės apsaugos poreikius. Papildomais darbuotojų priėmimo būdais asmenims, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, sudaromos sąlygos naudotis galimais darbo jėgos migracijos būdais, panaudoti savo įgūdžius ir padėti spręsti darbo jėgos trūkumo priimančiosiose šalyse problemas. Taip pat žr.: <https://www.unhcr.org/complementary-pathways.html>.

- (6) ES specialistų rezervo tikslas – teikti paslaugas dalyvaujančiose valstybėse narėse įsisteigusiems dalyvaujantiems darbdaviams ir kitiems dalyvaujantiems subjektams[...]. Dalyvaujantis darbdavys yra toks darbdavys, apie kurio laisvas darbo vietas valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, nacionalinis informacijos centras praneša ES specialistų rezervo IT platformoje. Kai šios laisvos darbo vietos pašalinamos iš ES specialistų rezervo IT platformos, darbdavys nebebus laikomas dalyvaujančiu darbdaviu. Į ES specialistų rezervą taip pat gali būti įtraukti kiti dalyvaujantys subjektai. Sąvoka „kitas dalyvaujantis subjektas“ reiškia laikinojo įdarbinimo įmonę, privačią įdarbinimo agentūrą arba darbo rinkos tarpininką, apie kurio laisvas darbo vietas valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs kitas dalyvaujantis subjektas, nacionalinis informacijos centras praneša ES specialistų rezervo IT platformoje. Kai šios laisvos darbo vietos pašalinamos iš ES specialistų rezervo IT platformos, kitas subjektas nebebus laikomas kitu dalyvaujančiu subjektu. Laikinojo įdarbinimo įmonė turi būti suprantama taip, kaip šis terminas apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/104/EB 3 straipsnio 1 dalies b punkte. Privati įdarbinimo agentūra turi būti suprantama taip, kaip šis terminas apibrėžtas 1997 m. TDO konvencijoje Nr. 181;
- (6a) registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių laikomi atrinktais į laisvas darbo vietas ES specialistų rezerve, kai jiems pasiūlomas darbas, kurio pagrindu darbo ieškantis asmuo gali užmegzti darbo santykius ES specialistų rezerve dalyvaujančioje valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigęs dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas ir kurioje darbo ieškantis asmuo paprastai dirbs;

- (7) ES specialistų rezervas taip pat turėtų padėti įgyvendinti specialistų pritraukimo partnerystes **ir nacionalines įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemas. Specialistų pritraukimo partnerystės** yra vienas iš pagrindinių Migracijos ir prieglobsčio pakto⁶ išorės aspekto elementų ir jos įgyvendinamos pagal Komisijos komunikatą dėl įgūdžių ir talentų pritraukimo į ES⁷. Valstybės narės dalyvavimas specialistų pritraukimo partnerystėje neturėtų daryti poveikio jos sprendimui dėl dalyvavimo ES specialistų rezervo veikloje;
- (8) siekiant užtikrinti, kad valstybių narių valdžios institucijoms būtų tinkamai atstovaujama ES specialistų rezervo iniciatyvinėje grupėje, dalyvaujančios valstybės narės turėtų paskirti po du atstovus: vieną iš užimtumo **srities [...]** ir vieną iš imigracijos **srities [...]**. **Valstybės narės skatinamos užtikrinti, kad šiems atstovams padėtų du pakaitiniai nariai, kurie galės jiems atstovauti jiems nesant;**
- (9) turėtų būti sukurta ES specialistų rezervo IT platforma, kurioje kiek įmanoma būtų naudojama jau veikianti Komisijos valdoma IT infrastruktūra. ES specialistų rezervo IT platformoje galėtų būti iš dalies pakartotinai naudojama EURES tinklo sistemoje sukurta IT infrastruktūra, įskaitant bendrą koordinuojamą kanalą ir automatinio sutapdinimo priemonę su atitinkamais pakeitimais[...];
- (10) kai tinkama, turėtų būti užtikrinama ES specialistų rezervo IT platformos ir kitų atitinkamų Sąjungos lygmens priemonių ir paslaugų sinergija, be kita ko, kiek tai susiję su galimybe gauti mokymo medžiagą – pavyzdžiui, naudojamą ES akademijoje ir ES sąveikumo akademijoje. ES specialistų rezervo IT platforma turėtų būti greitai ir reguliariai pritaikoma prie naujų technologijų praktikos ir joje, diegiant novatoriškas funkcijas ir priemones, turi būti teikiamos pažangiausios IT paslaugos;

⁶ [COM/2020/609 final.](#)

⁷ [COM/2022/657 final.](#)

(11) darbo ieškančių asmenų profilių ir laisvų darbo vietų formatai turėtų būti nustatomi naudojant esamą Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorių (ESCO), kaip numatyta Reglamente (ES) 2016/589⁸, kuriame nustatyta standartizuota profesijų, įgūdžių ir gebėjimų terminologija ir sudaromos palankesnės sąlygos, reikalingos įgūdžių ir gebėjimų skaidrumui užtikrinti. ESCO klasifikatorius turėtų padėti darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, **dalyvaujantiems** darbdaviams **ir kitiems dalyvaujantiems subjektams** ir ES specialistų rezervo nacionaliniams informacijos centrams teikti palyginamą informaciją apie darbo patirtį, profesijas, kurias turintys asmenys gali kandidatuoti į laisvą darbo vietą, taip pat apie įgūdžius, kuriuos turi darbo ieškantys asmenys ir kurių reikalauja **dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai**, taip sudarant sąlygas vykdyti aukštos kokybės darbo jėgos pasiūlos ir paklausos sutapdinimo procesus. Kai taikoma, ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai [...] **perduodami** informaciją apie laisvas darbo vietas į ES specialistų rezervo IT platformą turėtų naudoti ESCO formatą. Valstybės narės, nacionalinėms laisvoms darbo vietoms netaikančios ESCO klasifikatoriaus, turėtų parengti atitikmenų lenteles, kuriose būtų palyginamas pagal nacionalines sistemas naudojamas klasifikatorius ir ESCO klasifikatorius, taip užtikrinant šių sistemų sąveikumą. Atitikmenų lentelės turėtų būti prieinamos Komisijai ir turėtų būti naudojamos automatiniam informacijos apie laisvas darbo vietas ar darbo ieškančių asmenų profilius perkodavimui automatinio sutapdinimo per bendrą IT platformą tikslais;

⁸ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/589 dėl Europos užimtumo tarnybų tinklo (EURES) darbuotojų galimybių naudotis judumo skatinimo paslaugomis ir geresnės darbo rinkų integracijos ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 107, 2016 4 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/589/oj>).

- (12) siekiant užtikrinti ES specialistų rezervo IT platformos paieškos ir sutapdinimo funkcijas, užduotys turėtų būti pavedamos ES specialistų rezervo sekretariatui ir ES specialistų rezervo nacionaliniams informacijos centrums. Šios užduotys turėtų būti laikomos su viešuoju interesu susijusiomis užduotimis, kurias vykdant būtina tvarkyti asmens duomenis, kaip nurodyta atitinkamai Reglamento (ES) 2018/1725⁹ 5 straipsnio 1 dalies a punkte ir Reglamento (ES) 2016/679¹⁰ 6 straipsnio 1 dalies e punkte. Asmens duomenys turėtų būti tvarkomi laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2018/1725 ir (ES) 2016/679;
- (13) ES specialistų rezervo IT platformos paieškos ir sutapdinimo funkcijų tikslais turėtų būti tvarkomi tik tie asmens duomenys, kurių reikia norint nustatyti registruotus darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių[...], [...] **dalyvaujančius** darbdavius **ir kitus dalyvaujančius subjektus**, kad būtų galima atlikti paieškos ir sutapdinimo veiksmus ES specialistų rezervo IT platformoje, taip pat rinkti duomenis siekiant pagerinti specialistų rezervo veikimą. Šiais tikslais neturėtų būti tvarkomi jokie Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 10 straipsnyje nurodyti asmens duomenys;

⁹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹⁰ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (14) registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių turėtų turėti teisę [...] apriboti prieigą prie savo asmens duomenų, pavyzdžiui, apribodami prieigą prie savo kontaktinių duomenų. Registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių, [...] ES specialistų rezervo IT platformoje **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitų dalyvaujančių subjektų** profiliai, kurie nenaudojami dvejus metus, turėtų būti automatiškai pašalinami. Pašalinus profilius, tyrimų ir statistikos duomenų rinkimo tikslais, be kita ko, siekiant rengti Europos statistikos duomenis ir užtikrinti jų kokybę, galėtų būti toliau saugomas ribotas nuasmenintų duomenų rinkinys;
- (15) nedarant poveikio jų pareigai informuoti duomenų subjektus apie jų asmens duomenų tvarkymą ir jų, kaip duomenų subjektų, teises pagal Reglamento (ES) 2016/679 12 ir 13 straipsnius bei Reglamento (ES) 2018/1725 14 ir 15 straipsnius, ES specialistų rezervo sekretoriatas ir ES specialistų rezervo nacionaliniai kontaktiniai centrai taip pat turėtų informuoti registruotus darbo ieškančius asmenis, [...] [...] **dalyvaujančius** darbdavius **ir kitus dalyvaujančius subjektus** apie jų teises techniškai apriboti prieigą prie savo asmens duomenų ir reikalauti bet kuriuo metu ištrinti arba pakeisti jų profiliuose nurodytus asmens duomenis;

- (16) ES specialistų rezervas turėtų padėti siekti tikslo atgrasyti nuo neteisėtos migracijos, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas naudotis esamais teisėtais atvykimo būdais. Darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, kuriems taikomas teismo ar administracinis sprendimas neleisti atvykti ar būti valstybėje narėje arba draudimas atvykti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB¹¹, neturėtų būti leidžiama registruoti savo profilių ES specialistų rezervo IT platformoje, nes jiems nebūtų leidžiama atvykti į Sąjungą ir joje būti. Šiuo tikslu turėtų būti reikalaujama, kad darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių, prieš registruodami savo profilius ES specialistų rezerve, pareikštų, kad šiuo metu jiems netaikomas draudimas atvykti ar būti valstybėje narėje arba draudimas atvykti į Sąjungos teritoriją. Taip pat turėtų būti pateikiama informacija apie šiuo atžvilgiu melagingo pareiškimo pateikimo pasekmes, **įskaitant tų darbo ieškančių asmenų profilių ištrynimą ES specialistų rezervo IT platformoje. Be to, valstybių narių atliekamų imigracijos procedūrų metu gali būti atliekami būtini patikrinimai atitinkamose nacionalinėse ir ES duomenų bazėse, tokiose kaip Šengeno informacinė sistema, kurioje pateikiami perspėjimai dėl trečiųjų šalių piliečių, neturinčių teisės atvykti į Šengeno erdvę ar joje būti. ES specialistų rezervo IT platformoje turėtų būti teikiama informacija apie tai, kad darbo ieškančio asmens iš trečiosios šalies užregistravimas ES specialistų rezerve nėra garantija, kad buvo atlikti saugumo patikrinimai;**

¹¹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/115/oj>).

- (17) užsiregistruoti ES specialistų rezerve pageidaujantys darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių turėtų sukurti savo profilius naudodami „Europass“¹² profilio kūrimo sistemą, kurioje galima nemokamai susikurti savo profilį ir vienoje saugioje interneto vietoje pranešti apie atitinkamus įgūdžius, kvalifikaciją ir kitą patirtį;
- (18) prireikus registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių kvalifikacijos pripažinimas ir įgūdžių patvirtinimas darbo ieškančio asmens[...], **dalyvaujančio** darbdavio **arba kito dalyvaujančio subjekto** prašymu dalyvaujančiose valstybėse narėse turėtų būti vykdomas pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką, taip pat laikantis atitinkamų tarptautinių susitarimų, įskaitant susitarimus dėl profesinės kvalifikacijos abipusio pripažinimo. ES specialistų rezervo IT platformoje turėtų būti teikiama [...] informacija apie nacionaliniu lygmeniu taikomas pripažinimo ir patvirtinimo procedūras ir **konkreči informacija**, [...] kurią **registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, kurie buvo atrinkti į laisvas darbo vietas ES specialistų rezerve**, turėtų teikti ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai;

¹² 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2018/646 dėl bendros geresnių paslaugų, susijusių su įgūdžiais ir kvalifikacijomis, teikimo sistemos (OL L 112, 2018 5 2, p. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/646/oj>).

(19) įgyvendinant specialistų pritraukimo partnerystes atrinktų trečiųjų šalių piliečiams **gali būti** teikiama parama įgūdžiams ugdyti ir patvirtinti[...]. **Europos Sąjunga gali finansiškai remti įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo programą arba ji gali būti valstybės narės dvišalės iniciatyvos arba susitarimo specialistų pritraukimo partnerysčių kontekste dalis. ES specialistų pritraukimo partnerystės kontekste ugdomi ar patvirtinami įgūdžiai gali būti sertifikuojami laikantis sąlygų, kurias valstybės narės nustato įgyvendinant specialistų pritraukimo partnerystę, kurioje jos dalyvauja; [...]**

(19a) darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių taip pat gali gauti paramą pagal nacionalines įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemas. Šios sistemos finansiškai remiamos valstybės narės ir (arba) Sąjungos lėšomis ne specialistų pritraukimo partnerystės kontekste. Trečiojoje šalyje įgytu įgūdžių pripažinimui pagal tokia nacionalinę sistemą taikomi atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktai;

- (20) [...] ES specialistų rezervo sekretoriatas turėtų ES specialistų rezervo IT platformoje paskelbti specialistų pritraukimo partnerystėse dalyvaujančių trečiųjų šalių ir valstybių narių sarašą. Be to, ES specialistų rezervo sekretoriatas ES specialistų rezervo IT platformoje turėtų paskelbti nacionalinių įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemų, įskaitant šiose sistemose dalyvaujančias trečiąsias šalis, sarašą ir informaciją apie konkrečią pagal šias sistemas suteiktą paramą, kurią dalyvaujančios valstybės narės nusprendė susieti su ES specialistų rezervu;
- (21) [...]

- (21a) darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių, gavę specialią paramą pagal specialistų pritraukimo partnerystę arba nacionalinę įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemą turėtų galėti susieti savo profili ES specialistų rezerve su specialistų pritraukimo partnerystę arba nacionaline sistema. Jų profiliai turėtų būti atitinkamai pažymimi ES specialistų rezervo IT platformoje. Dalyvaujantys darbdaviai ir kiti dalyvaujantys subjektai turėtų turėti galimybę išfiltruoti registruotų darbo ieškančių asmenų, dalyvavusių specialistų pritraukimo partnerystėje arba nacionalinėje įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemoje, profilius. Tai galėtų būti paskata dalyvaujantiems darbdaviams ir kitiems dalyvaujantiems subjektams siūlyti darbo vietas Sąjungoje;**
- (22) **vykdant** visą veiklą, susijusią su ES specialistų rezervu, **turėtų būti gerbiama [...]** teisė į sąžiningą ir vienodą požiūrį į darbo sąlygas, minimalus darbo užmokestis, galimybė gauti socialinę apsaugą, mokytis ir dirbančio jaunimo apsauga. **Be to, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio** principų, ES specialistų rezervas turėtų užtikrinti kokybišką užimtumą [...] **ir sąžiningą konkurenciją;**

(23) Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) sąžiningo įdarbinimo bendruosiuose principuose ir veiklos gairėse nustatyti tam tikri tinkamos darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių apsaugos nuo nesąžiningo įdarbinimo standartai. Darbdaviai **ir kiti subjektai, dalyvaujantys arba dalyvavę ES specialistų rezervo veikloje**, turėtų laikytis galiojančių Sąjungos teisės aktų ir praktikos. **Dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai** taip pat turėtų užtikrinti vienodą požiūrį į darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių, palyginti su dalyvaujančių valstybių narių piliečiais, kaip nurodyta Direktyvoje **2024/1233**[...] ¹³, Direktyvoje 2014/36/ES ¹⁴, Direktyvoje (ES) 2021/1883 ¹⁵, ir Direktyvoje (ES) 2016/801 ¹⁶. Pagal Direktyvą (ES) 2019/1152 ¹⁷, **dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai** [...] registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių darbo pradžioje turėtų raštu ir **lengvai** suprantama kalba suteikti informaciją apie jų teises ir pareigas, susijusias su darbo santykiais. Ši informacija turėtų apimti bent darbo vietą ir pobūdį, įdarbinimo trukmę, darbo užmokestį, darbo laiką, bet kokių mokamų atostogų trukmę ir, prireikus, kitas svarbias darbo sąlygas. **Dalyvaujantis** darbdavys **ar kitas dalyvaujantis subjektas** neturėtų imti jokio įdarbinimo mokesčio, drausti darbuotojui kitu laiku, nei su tuo darbdaviu nustatytas darbo grafike nustatytas laikas, dirbti kitiems darbdaviams ar dėl to jo atžvilgiu laikytis priešiško požiūrio. **Dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti** dalyvaujantys **subjektai**, [...] komandiruojančios darbuotojus paslaugų teikimo srityje, turėtų **visomis aplinkybėmis** laikytis Direktyvos

¹³ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/ES dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (OL L 343, 2011 12 23, p. 1–9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/98/oj>).

¹⁴ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų (OL L 94, 2014 3 28, p. 375, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj>).

¹⁵ 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/1883 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą sąlygų, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2009/50/EB (OL L 382, 2021 10 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

¹⁶ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų (nauja redakcija) (OL L 132, 2016 5 21, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

¹⁷ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (OL L 186, 2019 7 11, p. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1152/oj>).

96/71/EB¹⁸ su pakeitimais, padarytais Direktyva 2018/957 ir Direktyva 2020/1057, visų pirma kiek tai susiję su taip nustatytais darbo sutarties sąlygomis [...]. Dalyvaujantys darbdaviai ir kiti dalyvaujantys subjektai taip pat turėtų laikytis atitinkamos jurisprudencijos, pavyzdžiui, pareigos, kad trečiosios šalies darbuotojai į valstybę narę gali būti komandiruojami tik tuo atveju, jei jie teisėtai ir įprastai dirba valstybėje narėje, į kurią yra atvykę, taip pat atsižvelgti į atitinkamus priimančiosios valstybės narės teisės aktus;

(23a) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi ES specialistų rezervo veikloje dalyvaujantys darbdaviai ir kiti subjektai laikytusi atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų ir praktikos, susijusių su trečiųjų šalių piliečių apsauga nuo nesąžiningo įdarbinimo ir netinkamų darbo sąlygų, taip pat nuo diskriminavimo. Tuo atveju, jei ES specialistų rezervo nacionaliniams informacijos centrams pranešama, kad dalyvaujantys ar dalyvavę darbdaviai ir kiti subjektai pažeidžia atitinkamus teisės aktus ir praktiką, už atsisakymą suteikti prieigą prie ES specialistų rezervo IT platformos, jos sustabdymą ar panaikinimą yra atsakingas ES specialistų rezervo nacionalinis informacijos centras. Valstybės narės turėtų numatyti, kad laikinojo įdarbinimo imonių, darbo rinkos tarpininkų ir privačių įdarbinimo agentūrų, kurie įvykdė su tais aspektais susijusias išsamaus patikrinimo pareigas, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje, dalyvavimas ES specialistų rezervo veikloje neturėtų būti sustabdomas ar panaikinamas dėl to, kad darbdavys pažeidė atitinkamus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus ir praktiką. Taikant tokias priemones turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias atitinkamos valstybės narės aplinkybes;

¹⁸ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj>).

(24) siekiant užtikrinti aukštos kokybės darbo jėgos pasiūlos ir paklausos sutapdinimą, registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių ir [...] **dalyvaujantys** darbdaviai **bei kiti dalyvaujantys subjektai** turėtų susipažinti su siūlomų registruotų darbo ieškančių asmenų profilių ir laisvų darbo vietų sąrašu, atsižvelgdami į jų įgūdžių, kvalifikacijos ir darbo patirties svarbą laisvai darbo vietai. Šis sąrašas sukuriamas naudojant ES specialistų rezervo IT platformos automatinio sutapdinimo priemonę;

(24a) siekiant, kad įdarbinimas būtų sąžiningas, dalyvaujantys darbdaviai ir kiti dalyvaujantys subjektai turėtų stengtis nuodugniai atrinkti kandidatus ir atlikti pirminį darbo ieškančių asmenų profilių ir kvalifikacijų įvertinimą, taip pat įvertinti darbo ieškančių asmenų tinkamumą užimti laisvą darbo vietą;

(25) ES specialistų rezervo platforma turėtų atitikti nustatytus darbo rinkos poreikius ir neturėtų būti naudojama kaip priemonė pakeisti esamą darbo jėgą ar daryti jai neigiamą poveikį arba siekiant daryti kitokį neigiamą poveikį deramam darbui ar sąžiningai konkurencijai. Siekiant geriau remti valstybių narių pastangas spręsti esamas ir būsimas darbo jėgos trūkumo problemas, ES specialistų rezervas turėtų būti skirtas konkrečioms profesijoms visais įgūdžių lygmenimis, remiantis Sąjungoje labiausiai trūkstamomis profesijomis ir profesijomis, kuriomis tiesiogiai prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, kaip nustatyta šio reglamento priede. Siekiant pritaikyti laisvas darbo vietas prie konkrečių nacionalinių darbo rinkos poreikių, **taip pat prie migracijos politikos**, ir remiantis priede pateiktu visoje ES trūkstamų profesijų sąrašu, dalyvaujančioms valstybėms narėms leidžiama pranešti ES specialistų rezervo sekretariatui apie konkrečių trūkstamų profesijų įtraukimą arba panaikinimą. **Valstybės narės gali nuspręsti, kad visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimai turi atitikti konkrečius nacionalinio arba regionų lygmens darbo rinkos poreikius. Konkrečių regioninių darbo rinkos poreikių atveju valstybės narės gali nuspręsti, kad už laisvų darbo vietų filtravimą yra atsakingas ES specialistų rezervo nacionalinis informacijos centras, kad, kai šios vietos skelbiamos ES specialistų rezervo IT platformoje, jos derėtų su atitinkamu teritoriniu aspektu.** Tokie pranešimai turėtų daryti poveikį tik atitinkamos valstybės narės siūlomoms laisvoms darbo vietoms. Nei visoje ES trūkstamų profesijų sąrašas, nei valstybių narių pranešimai neturėtų daryti poveikio pirmenybės suteikimo Sąjungos piliečiams principui, **nei, kai taikytina pagal nacionalinę teisę, padėties darbo rinkoje vertinimui**;

- (26) dalyvaujančios valstybės narės turėtų užtikrinti, kad informacija, susijusi su ES specialistų rezervu ir jo veikimu, darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių ir darbdaviams, **taip pat kitiems dalyvavimu specialistų rezervo veikloje suinteresuotiems subjektams** būtų lengvai prieinama, visų pirma kiek tai susiję su informacija apie dalyvaujančių valstybių narių kompetentingas institucijas. Ši informacija turėtų apimti dalyvavimo ES specialistų rezervo veikloje sąlygas ir procedūras. **Dalyvaujančios valstybės narės turėtų ES specialistų rezervo IT platformoje teikti informaciją apie tai, kokių rūšių subjektams leidžiama skelbti laisvas darbo vietas ES specialistų rezervo IT platformoje;**
- (27) ES specialistų rezervo sekretoriatas turėtų užtikrinti, kad ES specialistų rezervo IT platformoje būtų lengvai prieinama informacija apie imigracijos procedūras, kvalifikacijos pripažinimą ir įgūdžių patvirtinimą, trečiųjų šalių piliečių teises **ir pareigas**, gyvenimo ir darbo sąlygas, [...] galimus teisių gynimo mechanizmus išnaudojimo darbe ir nesąžiningo įdarbinimo dalyvaujančiose valstybėse narėse atvejais, **taip pat apie paramos priemones, kuriomis gali naudotis darbo ieškantys asmenys, kuriems reikia tarptautinės apsaugos ir kurie nuolat gyvena už Sąjungos ribų, jiems skirtą papildomo darbo vietų kūrimo kontekste**. ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai turėtų teikti atitinkamą informaciją ES specialistų rezervo sekretoriatui, kad ją būtų galima paskelbti ES specialistų rezervo IT platformoje. **Šiame kontekste valstybės narės turėtų turėti galimybę nurodyti esamus nacionalinio arba Sąjungos lygmens informacijos šaltinius;** [...]

- (28) ES specialistų rezervo IT platformoje skelbiama informacija turėtų būti prieinama bent dalyvaujančių valstybių narių oficialiosiomis kalbomis. **ES specialistų rezervo sekretoriatas gali išnagrinėti galimybę ES specialistų rezervo IT platformoje integruoti turinio automatinio vertimo į kitas kalbas mechanizmus;**
- (29) Europos Sąjungos delegacijos turėtų padėti darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių teikti informaciją apie ES specialistų rezervą ir jo veikimą, taip pat apie dalyvaujančias valstybes nares;
- (29a) valstybės narės gali nuspręsti, kad valstybinės užimtumo tarnybos yra ES specialistų rezervo nacionalinio informacijos centro dalis ir kad ES specialistų rezervo nacionaliniame informacijos centre valstybinės užimtumo tarnybos yra atsakingos už laisvų darbo vietų skelbimą ES specialistų rezervo IT platformoje naudojantis vienu koordinuojamu kanalu. Laisvos darbo vietos, kurią viešai paskelbė valstybinė užimtumo tarnyba ir kuri dėl to buvo paskelbta EURES portale, atveju ES specialistų rezervo nacionalinis informacijos centras gali skelbti reikalavimus atitinkančias laisvas darbo vietas ES specialistų rezervo IT platformoje gavęs darbdavio arba kito subjekto, suinteresuoto dalyvavimu specialistų rezervo veikloje, prašymą;**

- (30) [...] ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai **registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, kurie buvo atrinkti į laisvas darbo vietas ES specialistų rezerve, dalyvaujantiems darbdaviams ir kitiems dalyvaujantiems subjektams** [...] **turėtų** teikti standartizuotą [...] konkrečią informaciją. [...] **Konkreči** informacija **turėtų apimti informaciją** apie atitinkamas vizas ir leidimus gyventi darbo tikslais dalyvaujančioje valstybėje narėje, be kita ko, apie trečiųjų šalių piliečių teises ir pareigas, kaip antai galimybes gauti socialines išmokas, sveikatos priežiūros, švietimo paslaugas ir būstą. [...] **Turėtų** [...] būti teikiama konkreti [...] informacija apie šeimos susijungimo procedūras ir šeimos narių teises, taip pat apie priimančiojoje valstybėje narėje galiojančias integracijos palengvinimo priemones, kaip antai kalbų kursus ir profesinį mokymą. Ši informacija taip pat turėtų apimti dalyvaujančiose valstybėse narėse prieinamus **apskundimo ir** teisių gynimo mechanizmus, taikomus išnaudojimo darbe ir nesąžiningos įdarbinimo praktikos atvejais. **Registruoti darbo ieškantys asmenys, atrinkti į laisvą darbo vietą Specialistų rezerve ir atitinkantys dalyvavimo kuriant papildomas darbo vietas asmenims, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, reikalavimus toje valstybėje narėje turėtų iš atitinkamo ES specialistų rezervo nacionalinio informacijos centro gauti konkrečią informaciją, įskaitant informaciją apie tai, kaip gauti kelionės dokumentą, ir apie paramą integruojantis atvykus.** ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai [...] **dalyvaujantiems** darbdaviams **ir kitiems dalyvaujantiems subjektams** turėtų teikti informaciją apie jų teises ir pareigas, susijusias su socialine apsauga, aktyviomis darbo rinkos priemonėmis, apmokestinimu, darbo sutartimis, teisėmis į pensijų išmokas ir sveikatos draudimu;

(30a) valstybės narės turėtų teikti registruotiems darbo ieškantiems asmenims, atrinktiems į laisvą darbo vietą ES specialistų rezerve, standartizuotą konkrečią informaciją, be kita ko, nurodydamos esamus šaltinius. Be to, nacionaliniai informacijos centrai turėtų galėti nurodyti tinkamus informacijos šaltinius ir (arba) kompetentingas institucijas;

(31) norint pasiekti šio reglamento tikslą, turėtų būti užtikrinamas veiksmingas ES teisėtos migracijos *acquis*, **visu pirma teisės aktu ir procedūru, taikymas [...] laikantis nacionalinės teisės siekiant gauti leidimą dirbti ir leidimą gyventi valstybėje narėje darbo tikslais. Be to, šis reglamentas turėtų nedaryti poveikio valstybių narių teisei pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 79 straipsnio 5 dalį nustatyti trečiųjų šalių piliečių priėmimo apimtį; [...]**

(31a) pagrindinis ES specialistų rezervo tikslas – remti registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių, nuolat gyvenančių už Sąjungos ribų, įdarbinimą ir dalyvaujančių darbdavių ir kitų dalyvaujančių subjektų, įsisteigusių dalyvaujančiose valstybėse narėse, laisvas darbo vietas. Todėl ES specialistų rezervo IT platforma ir ES specialistų rezervo sekretoriatas turėtų teikti aiškią informaciją apie tai, kad darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių registracija ES specialistų rezerve ir atranka į laisvą darbo vietą per ES specialistų rezervo IT platformą nėra garantija, kad po atrankos proceso dalyvaujančioje valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigęs dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas, bus išduotas leidimas dirbti, viza arba leidimas gyventi;

(31b) be to, siekiant padėti dalyvaujantiems darbdaviams ir kitiems dalyvaujantiems subjektams paprasčiau ir sparčiau atlikti už Sąjungos ribų gyvenančių darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių įdarbinimo procedūras, dalyvaujančios valstybės narės gali nustatyti paspartintas imigracijos procedūras, visų pirma susijusias su vizų ir leidimų gyventi darbo tikslais [...] išdavimu ir pirmenybės teikimo Sąjungos piliečiams principo taikymo išimtimis ir (arba) padėties darbo rinkoje patikrinimo reikalavimais. [...] Praktikos pavyzdžiais, susijusiais su šiu paspartintų imigracijos procedūrų įgyvendinimu, valstybės narės galėtų [...] keistis ES specialistų rezervo iniciatyvinėje grupėje;

(31c) be to, siekiant užtikrinti sąžiningas judumo taisykles, atsižvelgiant į konkretų su kitu dalyvaujančių subjektų ekonomine veikla susijusį klausimą, valstybės narės galės prireikus vienos ar daugiau valstybių narių prašymu konkrečiai organizuoti kitu dalyvaujančių subjektų veiklos stebėseną ir tikrinimo tarnybas, kiek tai susiję su ju teritorijoje esančių judžių ne ES darbuotojų stebėseną;

(32) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. tikslo sukurti Sąjungos masto platformą, kuri būtų pasitelkiama siekiant Sąjungos lygmeniu spręsti darbo jėgos trūkumo problemą sudarant palankesnes sąlygas įdarbinti trečiųjų šalių piliečius dirbti visoje ES trūkstamų profesijų darbu, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes nepakanka veiksmingų kanalų, matomumas pasauliniu lygmeniu yra ribotas, o dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (33) siekiant įgyvendinti šio reglamento tikslus, t. y. palengvinti **sažininga** tarptautinį įdarbinimą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas, kiek tai susiję su priedu, kuriame pateikiamas visoje ES trūkstamų profesijų sąrašas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁹ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (34) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁰;

¹⁹ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

²⁰ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (35) [...] priimant ir atnaujinant darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių taikomus keitimosi duomenimis, duomenų formatų, laisvų darbo vietų ir profilių formatų techninius standartus, turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra. Nagrinėjimo procedūra taip pat turėtų būti taikoma priimant tvarkytinų asmens duomenų pakategorių tvirtinimo, duomenų valdytojų atsakomybės, įskaitant taisykles, kuriomis reglamentuojamas galimas duomenų tvarkytojo ar tvarkytojų duomenų naudojimas, taip pat prieigos prie asmens duomenų sąlygų ir galimybės registruotiems darbo ieškantiems asmenims apriboti prieigą prie savo asmens duomenų ES specialistų rezervo IT platformoje techninius standartus;
- (36) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytų principų pagal ES sutarties 6 straipsnį;
- (37) dalyvaujančios valstybės narės turėtų įgyvendinti šį reglamentą visapusiškai laikydamosi visų įsipareigojimų, nustatytų ES pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma nediskriminuodamos dėl lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių požymių, kalbų, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos. Turėtų būti užtikrinamos tinkamos ir teisingos darbo sąlygos ir dirbančio jaunimo apsauga;

- (38) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (39) [...] [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija **[2024 m. kovo 5 d. laišku...]** pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukuriamas ES specialistų rezervas, kuriuo gali naudotis visos valstybės narės, siekdamos lengviau įdarbinti darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių, gyvenančius už Sąjungos ribų.
2. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:
 - a) valdžios institucijų, atsakingų už ES specialistų rezervo valdymą ir veikimą, ir dėl jų bendradarbiavimo;
 - b) ES specialistų rezervo IT platformos veikimo ir susijusių paramos paslaugų;
 - c) darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių, darbdavių **ir kitu subjektu** dalyvavimo ES specialistų rezervo veikloje sąlygų ir procedūrų;
 - d) palankesnių sąlygų įdarbinti darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių, **kuriems buvo suteikta [...] konkreti parama pagal specialistų pritraukimo partnerystę arba nacionalinę įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemą.**

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas už Sąjungos ribų gyvenantiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių ir **dalyvaujantiems** darbdaviams **bei kitiems dalyvaujantiems subjektams**, įsisteigusiems dalyvaujančiose valstybėse narėse.

Dalyvavimas ir pasitraukimas

1. Bet kuri valstybė narė gali bet kuriuo metu nuspręsti dalyvauti ES specialistų rezervo veikloje. Apie savo sprendimą valstybė narė praneša Komisijai ne vėliau kaip prieš 9 mėnesius iki dienos, nuo kurios ketina dalyvauti, **ir nurodo, kurios rūšies subjektams leidžiama laisvas darbo vietas skelbti ES specialistų rezervo IT platformoje.** Nuo pirmos dalyvavimo dienos toje valstybėje narėje įsisteigusių darbdavių **ir kitų subjektų** siūlomos laisvos darbo vietos gali būti [...] **skelbiamos** [...] ES specialistų rezervo IT platformoje.
- 1a. **Dalyvaujanti valstybė narė gali bet kuriuo metu pasitraukti iš ES specialistų rezervo. Apie savo sprendimą ji Komisijai praneša ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki dienos, nuo kurios ketina pasitraukti.**

Nuo pranešimo dienos toje valstybėje narėje įsisteigusių dalyvaujančių darbdavių ir kitų dalyvaujančių subjektų siūlomos laisvos darbo vietos nebeskelbiamos ES specialistų rezervo IT platformoje.

Valstybei narei pasitraukus per pirmuosius dvejus dalyvavimo ES specialistų rezervo veikloje metus, visas iki pasitraukimo dienos suteiktas Sąjungos finansavimas bus panaikintas arba susigražintas. Pasibaigus antriesiems dalyvavimo metams, valstybės narės pasitraukimo atveju pagal taikytinas taisykles panaikinamas arba susigražinamas bet koks Sąjungos finansavimas, jau išmokėtas bet kuriuo laikotarpiu po pasitraukimo dienos.
2. Informacija apie dalyvaujančias valstybes nares viešai skelbiama ES specialistų rezervo IT platformoje.

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 - 1) dalyvaujančios valstybės narės – ES specialistų rezervo veikloje dalyvaujančios valstybės narės;
 - 2) darbo ieškantis asmuo iš trečiosios šalies – už Sąjungos ribų gyvenantis ir darbo Sąjungoje ieškantis asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip tai suprantama SESV 20 straipsnio 1 dalyje;
 - 3) [...]
- 3a) dalyvaujantis darbdavys – darbdavys, kurio laisvas darbo vietas valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, nacionalinis informacijos centras skelbia ES specialistų rezervo IT platformoje;**
- 3b) kitas dalyvaujantis subjektas – laikinojo įdarbinimo įmonė, privati įdarbinimo agentūra arba darbo rinkos tarpininkas, kurio laisvas darbo vietas valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs kitas dalyvaujantis subjektas, nacionalinis informacijos centras skelbia ES specialistų rezervo IT platformoje;**
- 4) profilis – darbo ieškančio asmens iš trečiosios šalies standartiniu duomenų formatu pateikiama informacija darbo per ES specialistų rezervo IT platformą paieškos tikslu;

- 5) bendras koordinuojamas kanalas – IT paslauga, skirta perduoti informaciją apie laisvas darbo vietas dalyvaujančiose valstybėse narėse į ES specialistų rezervo IT platformą taikant vienodą sistemą ir naudojant būtiną techninę infrastruktūrą;

5a) laisva darbo vieta – darbo pasiūlymas, kuris leistų atrinktam darbo ieškančiam asmeniui pradėti darbo santykius dalyvaujančioje valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigęs dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas ir kurioje darbo ieškantis asmuo paprastai dirbs.

II SKYRIUS

IT SISTEMOS ARCHITEKTŪRA

5 straipsnis

ES specialistų rezervo IT platforma

1. Sukuriama ES specialistų rezervo IT platforma, skirta sudaryti palankesnes sąlygas įdarbinti darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių.
2. ES specialistų rezervo IT platforma apima:
 - a) bendrą koordinuojamą kanalą, kurį naudodamos dalyvaujančios valstybės narės gali **perduoti** [...] informaciją apie laisvas darbo vietas į ES specialistų rezervo duomenų bazę;
 - b) techninę infrastruktūrą, kuria naudojantis į ES specialistų rezervo duomenų bazę galima perduoti dalyvaujančių valstybių narių informaciją apie laisvas darbo vietas;
 - c) techninę infrastruktūrą, skirtą registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profiliams rinkti ir saugoti;
 - d) techninę infrastruktūrą, kuria naudodamiesi ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai ir [...] **dalyvaujantys** darbdaviai **bei kiti dalyvaujantys subjektai** gali ieškoti registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių, o registruoti darbo ieškantys asmenys gali ieškoti laisvų darbo vietų;
 - e) automatinio sutapdinimo priemonę;
 - f) saugų ryšių kanalą, kurį naudodami registruoti darbo ieškantys asmenys ir **dalyvaujantys** darbdaviai **bei kiti dalyvaujantys subjektai** [...] gali bendrauti ES specialistų rezervo IT platformoje.

3. Komisija įgyvendinimo aktais priima būtinus techninius standartus dėl keitimosi duomenimis, duomenų formatų, įskaitant ESCO, laisvų darbo vietų skelbimo formatų ir darbo ieškančių asmenų profilių formatų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. Dalyvaujančios valstybės narės ir 8 straipsnyje nurodytas ES specialistų rezervo sekretoriatas užtikrina techninį nacionalinių sistemų ir ES specialistų rezervo IT platformos sąveikumą. Prireikus ES specialistų rezervo sekretoriatas užtikrina sąsajas su kitomis atitinkamomis Sąjungos lygmeniu siūlomomis priemonėmis ir paslaugomis.

6 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. ES specialistų rezervo sekretoriatas gali tvarkyti registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių, **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitu dalyvaujančiu subjektu** [...] asmens duomenis tik tiek, kiek tai būtina jo užduotims pagal 8 straipsnį atlikti. Šiuo tikslu tvarkydamas asmens duomenis ES specialistų rezervo sekretoriatas veikia kaip duomenų valdytojas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2018/1725 3 straipsnio 8 punkte.
2. ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai gali tvarkyti [...] **dalyvaujančių** darbdavių, **kitu dalyvaujančiu subjektu** ir registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių asmens duomenis tik tiek, kiek tai būtina jų užduotims pagal 10 straipsnį atlikti. Šiuo tikslu tvarkydami asmens duomenis ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai veikia kaip duomenų valdytojai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 7 punkte.

3. Registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profiliuose nurodomi jų vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys, gimimo data ir pilietybė, informacija apie akademinę ir profesinę kvalifikaciją, darbo patirtį, kitus įgūdžius ir kalbų mokėjimą. [...] **Dalyvaujančių** darbdavių **ir kitų dalyvaujančių subjektų** laisvų darbo vietų skelbimuose nurodomi vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys.
4. ES specialistų rezervo sekretoriatas ir ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai informuoja registruotus darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių ir [...] **dalyvaujančius** darbdavius **bei kitus dalyvaujančius subjektus** apie jų asmens duomenų tvarkymą ir jų, kaip duomenų subjektų, teises, taip pat apie jų teises pagal 6 ir 7 dalis.
5. Pagal šį reglamentą ES specialistų rezervo IT platformoje užregistruoti arba jai perduoti asmens duomenys indeksuojami, saugomi ir pateikiami tik paieškos ir sutapdinimo tikslais. Registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių turi teisę [...] apriboti prieigą prie savo asmens duomenų.
6. Registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profiliai, kurie nebuvo naudojami dvejus metus nuo jų užregistravimo, pašalinami arba nuasmeninami, o asmens duomenys nesaugomi. Pašalinus profilius, mokslinių tyrimų ir statistikos tikslais, taip pat duomenų gavimo siekiant pagerinti ES specialistų rezervo veikimą tikslais, gali būti toliau saugomas ribotas nuasmenintų duomenų rinkinys.

7. ES specialistų rezervo sekretoriatas ES specialistų rezervo IT platformoje pateikia registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių duomenis ir informaciją apie [...] **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitu dalyvaujančių subjektu** siūlomas laisvas darbo vietas, kad šiuos duomenis būtų galima rasti ir sutapdinti ES specialistų rezervo IT platformoje.
8. Su registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių duomenimis gali susipažinti tik [...] **dalyvaujantys** darbdaviai, **kiti dalyvaujantys subjektai** ir ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai. Su [...] **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitu dalyvaujančių subjektu** duomenimis gali susipažinti registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių ir ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai.
9. Komisija įgyvendinimo aktais priima papildomas nuostatas dėl asmens duomenų, kurie turi būti tvarkomi ir įtraukiami į laisvų darbo vietų aprašymus, darbo ieškančių asmenų profilių formatų, duomenų valdytojų atsakomybės, įskaitant taisykles, kuriomis reglamentuojamas galimas duomenų tvarkytojo ar tvarkytojų duomenų naudojimas, taip pat dėl galimybės susipažinti su asmens duomenimis sąlygų ir galimybės registruotiems darbo ieškantiems asmenims apriboti prieigą prie savo asmens duomenų ES specialistų rezervo IT platformoje. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

VALDYMAS

7 straipsnis

Struktūra

1. ES specialistų rezervas apima:
 - a) ES specialistų rezervo sekretoriatą;
 - b) ES specialistų rezervo iniciatyvinę grupę;
 - c) ES specialistų rezervo nacionalinius informacijos centrus.

8 straipsnis

ES specialistų rezervo sekretoriatas

1. Komisija paskiria ES specialistų rezervo sekretoriatą.
2. Sekretoriato atsakomybės sritys:
 - a) bendro ES specialistų rezervo valdymo užtikrinimas, įskaitant ES specialistų rezervo veiklos planavimą ir koordinavimą;
 - b) ES specialistų rezervo IT platformos ir susijusių IT paslaugų, būtinų jos veikimui, visų pirma (atitinkamais atvejais) naudojantis jau Sąjungos lygmeniu veikiančia technine infrastruktūra, sukūrimas ir valdymas;
 - c) aktualios informacijos skelbimas ES specialistų rezervo IT platformoje pagal 3 straipsnio [...] **2** dalį, 10 straipsnio 2 dalies f punktą, 12 straipsnio [...] **7** dalį, 14 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnio 2 dalį;

- d) ES specialistų rezervo iniciatyvinės grupės posėdžių rengimas;
- e) ES specialistų rezervo veiklos rezultatų stebėsenai svarbių duomenų rinkimas pagal 20 straipsnį;
- f) reguliarių 10 straipsnyje nurodyto ES specialistų rezervo nacionalinių informacijos centrų tinklo susitikimų, kuriuose gali būti keičiamasi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su šio reglamento techniniu įgyvendinimu nacionaliniu lygmeniu, rengimas.

9 straipsnis

ES specialistų rezervo iniciatyvinė grupė

1. Įsteigiama ES specialistų rezervo iniciatyvinė grupė. ES specialistų rezervo iniciatyvinės grupės atsakomybės sritys:
 - a) parama ES specialistų rezervo sekretariatui rengiant visoje ES trūkstamų profesijų sąrašą pagal 14 straipsnį;
 - ab) palankesnių sąlygų sudarymas dalyvaujančioms valstybėms narėms keistis informacija apie visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimus pagal 15 straipsnio 1 dalį;**
 - b) parama ES specialistų rezervo sekretariatui planuojant ir koordinuojant ES specialistų rezervo veiklą;
 - c) palankesnių sąlygų rinkti duomenis, susijusius su 20 straipsnyje nurodyto ES specialistų rezervo stebėseną, sudarymas;
 - d) **keitimasis praktikos pavyzdžiais, susijusiais su [...]** paspartintų imigracijos procedūrų įgyvendinimu siekiant palengvinti registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių įdarbinimą pagal 19 straipsnį.

2. ES specialistų rezervo iniciatyvinei grupei priklauso tik dalyvaujančios valstybės narės.
Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė paskiria du atstovus: vieną užimtumo srities ekspertą ir vieną imigracijos srities ekspertą. ES specialistų rezervo veikloje nedalyvaujančios valstybės narės ES specialistų rezervo iniciatyvinės grupės posėdžiuose gali dalyvauti stebėtojų teisėmis.
3. ES specialistų rezervo iniciatyvinė grupė posėdžiauja du kartus per metus arba prireikus *ad hoc*. Posėdžius sušaukia ir jiems pirmininkauja Komisija.
4. Sąjungos lygmeniu veikiančių [...] socialinių partnerių organizacijų atstovai turi teisę dalyvauti ES specialistų rezervo iniciatyvinės grupės posėdžiuose stebėtojų teisėmis. ES specialistų rezervo iniciatyvinė grupė užtikrina, kad posėdžiuose dalyvautų du profesinės sąjungos atstovai ir du darbdavių organizacijų atstovai. Tie atstovai pasirašo rašytinį pareiškimą, kuriame nurodo, kad dėl tokios veiklos jie nepatiria interesų konflikto.

10 straipsnis

ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai

1. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė paskiria **subjektą, kuris veikia kaip jos** [...] ES specialistų rezervo nacionalinis informacijos centras. Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad **ES specialistų rezervo nacionalinį informacijos centrą sudarytų atitinkamų nacionalinių užimtumo ir imigracijos srities institucijų ekspertai [...]. Kai aktualu, ES specialistų rezervo nacionalinis informacijos centras, vykdydamas 2 dalyje nustatytas uždavoties, gali pasikliauti kitomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.**
2. ES specialistų rezervo nacionalinio informacijos centro atsakomybės sritys:
 - a) palankesnių sąlygų ES specialistų rezervo IT platformos veikimui nacionaliniu lygmeniu pagal 5 straipsnį sudarymas;

- b) **informacijos** apie laisvas darbo vietas **skelbimas** [...] ES specialistų rezervo IT platformoje naudojant bendrą koordinuojamą kanalą [...];
- c) **kai taikytina**, pranešimas ES specialistų rezervo sekretoriui [...] apie bet kokius [...] visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimus pagal 15 straipsnį;
- d) [...] **dalyvaujančių** darbdavių **ir kitų dalyvaujančių subjektų** registro tvarkymas;
- e) **atsisakymas suteikti** prieigą **prie ES specialistų rezervo IT platformos** [...] **dalyvaujantiems arba dalyvavusiems darbdaviams ir kitiems subjektams**, laikinas prieigos sustabdymas **arba panaikinimas** tuo atveju, kai [...] atitinkamos už teisės aktų ir praktikos laikymąsi atsakingos nacionalinės institucijos ES specialistų rezervo nacionaliniams informacijos centrams praneša, kad buvo pažeisti atitinkami teisės aktai ir praktika, kaip nurodyta 13 straipsnio 3 dalyje, **ir susijusios informacijos apie laisvas darbo vietas pašalinimas iš ES specialistų rezervo IT platformos**;

- f) informacijos **pagal 17 straipsnio 1 dalį** [...] ir ES specialistų rezervo stebėsenai aktualių duomenų, nustatytų 20 straipsnyje, teikimas ES specialistų rezervo sekretoriatui;
 - g) **konkrečios** informacijos teikimas [...] registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, **kurie buvo atrinkti į laisvas darbo vietas ES specialistų rezerve**, ir [...] **dalyvaujantiems** darbdaviams **bei kitiems dalyvaujantiems subjektams** pagal 17 straipsnio **2 dalį**.
3. ES specialistų rezervo sekretoriatas reguliariai šaukia kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės ES specialistų rezervo nacionalinius informacijos centrus, kurie ES specialistų rezervo nacionalinių informacijos centrų tinkle keičiasi su šio reglamento įgyvendinimu susijusia informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais.

IV SKYRIUS

DARBO IEŠKANČIŲ ASMENŲ IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ REGISTRAVIMAS IR DARBDAVIŲ BEI KITŲ SUBJEKTŲ DALYVAVIMAS ES SPECIALISTŲ REZERVO VEIKLOJE

11 straipsnis

Darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių registravimas ir galimybės susipažinti su skelbiama informacija

1. Norėdami užsiregistruoti ES specialistų rezervo IT platformoje, darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių [...] **turi** susikurti savo profilius naudodamiesi „Europass“ profilių kūrimo priemone.
2. Galimybė užregistruoti savo profilį ES specialistų rezervo IT platformoje suteikiama tik asmenims, kurie aiškiai pareiškia, kad jiems netaikomas teismo ar administracinis sprendimas neleisti atvykti ar būti valstybėje narėje arba draudimas atvykti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB. **Darbo ieškančių asmenų, pateikusių šiuo atžvilgiu melagingą pareiškimą, profiliai pašalinami iš ES specialistų rezervo IT platformos.**
3. ES specialistų rezerve registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profiliai turi būti matomi [...] **dalyvaujantiems** darbdaviams **ir kitiems dalyvaujantiems subjektams.**
4. ES specialistų rezervo IT platformoje registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių gali ieškoti laisvų darbo vietų.

Darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profilių registravimas ir galimybės prisijungti prie ES specialistų rezervo įgyvendinant specialistų pritraukimo partnerystes ir nacionalines įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemas

1. Specialistų pritraukimo partnerystėje dalyvaujančios arba **nacionalines įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemas įgyvendinančios** valstybės narės gali nuspręsti naudotis ES specialistų rezervu, kad galėtų lengviau įdarbinti darbo ieškančius asmenis iš tos trečiosios šalies [...].
2. [...] **Darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių, kuriems buvo suteikta konkreti parama įgyvendinant specialistų pritraukimo partnerystę, gali susieti savo profilį su specialistų pritraukimo partneryste ir nurodyti tame kontekste įgytus ir patvirtintus įgūdžius. Šie profiliai atitinkamai pažymimi ES specialistų rezervo IT platformoje.**
3. **Darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių, kurie pasinaudojo nacionalinėmis įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemomis, gali susieti savo profilį su šiomis sistemomis ir nurodyti tame kontekste įgytus ir patvirtintus įgūdžius. Šie profiliai atitinkamai pažymimi ES specialistų rezervo IT platformoje. [...]**

[...]

[...]

4. [...]

5. [...]

6. [...]

7. **ES specialistų rezervo sekretoriatas ES specialistų rezervo IT platformoje paskelbia specialistų pritraukimo partnerystėje dalyvaujančių trečiųjų šalių ir valstybių narių sąrašą [...]. Be to, ES specialistų rezervo sekretoriatas ES specialistų rezervo IT platformoje paskelbia nacionalinių įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemų, įskaitant šiose sistemose dalyvaujančias trečiąsias šalis, sąrašą ir informaciją apie konkrečią pagal šias sistemas suteiktą paramą, kurią dalyvaujančios valstybės narės nusprendė susieti su ES specialistų rezervu.**

Darbdavių ir kitų subjektų dalyvavimas ES specialistų rezervo veikloje

1. ES specialistų rezervo veikloje pageidaujantys dalyvauti darbdaviai **ir kiti subjektai** [...] **turi** paprašyti valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę, veikiančio ES specialistų rezervo nacionalinio informacijos centro [...] **informacija** apie laisvas darbo vietas **paskelbti** ES specialistų rezervo IT platformoje.
2. ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai ES specialistų rezervo IT platformoje [...] **skelbia** informaciją apie laisvas darbo vietas, kurios [...]

[...] yra įtrauktos į 14 straipsnyje nustatytą visoje ES trūkstamų profesijų sąrašą ir į [...] sąrašo pakeitimus pagal 15 straipsnio 1 dalį arba yra tos laisvos darbo vietos, kurios yra svarbios [...] **specialistų pritraukimo partnerystėms ir nacionalinėms įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemoms, išvardytoms ES specialistų rezervo IT platformoje;**

[...]

skelbiant ES specialistų rezervo IT platformoje informaciją apie laisvas darbo vietas nedaromas poveikis pirmenybės teikimo Sąjungos piliečiams principui ir padėties darbo rinkoje patikrinimui.

3. [...] **Dalyvaujantys arba dalyvavę** darbdaviai **ir kiti subjektai** [...] turi **laikytis** [...] atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų ir praktikos, [...] **susijusių su** trečiųjų šalių piliečių apsauga nuo nesąžiningo įdarbinimo ir netinkamų darbo sąlygų, taip pat nuo diskriminavimo. Siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi kitos atitinkamos nacionalinės praktikos, kolektyvinių sutarčių ir Tarptautinės darbo organizacijos nustatytų principų ir gairių, dalyvaujančios valstybės narės gali nustatyti papildomas Sąjungos teisės aktus atitinkančias darbdavių **ir kitų subjektų** dalyvavimo ES specialistų rezervo veikloje sąlygas.

[...] **Dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai** registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių netaiko su įdarbinimu susijusių mokesčių.

4. [...] **Dalyvaujančiu** darbdavių **ir kitų dalyvaujančiu subjektu** laisvos darbo vietos matomos ES specialistų rezervo IT platformoje registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių.

Laisvos darbo vietos tampa nebematomos ES specialistų rezervo IT platformoje iškart, kai:

- a) **dalyvaujančio darbdavio arba kito dalyvaujančio subjekto nacionaliniam informacijos centrui pateikiamas prašymas pašalinti bet kurią arba visas laisvas darbo vietas, kurias nacionaliniai informacijos centrai pagal 13 straipsnio 1 dalį paskelbė ES specialistų rezervo IT platformoje;**
- b) **dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas pagal 13 straipsnio 5 dalį praneša nacionaliniam informacijos centrui, kad jis sėkmingai įdarbino registruotą darbo ieškantį asmenį į konkrečią laisvą darbo vietą;**

- c) per vienus metus nerasta nė vieno tinkamo registruoto darbo ieškančio asmens;
- d) valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs tas dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas, praneša Komisijai, kad ji pasitraukia iš ES specialistų rezervo pagal 3 straipsnio 1a dalį. Šios laisvos darbo vietos tampa nebematomos vėliausiai nuo tos valstybės narės pasitraukimo dienos;
- e) nacionalinis informacijos centras nusprendžia laikinai sustabdyti arba panaikinti dalyvaujančio darbdavio arba kito dalyvaujančio subjekto prieigą ir pašalinti bet kurią arba visas jų laisvas darbo vietas iš ES specialistų rezervo IT platformos pagal 10 straipsnio 2 dalies e punktą;
- f) atitinkamos profesijos išbraukiamos atlikus visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimus pagal 15 straipsnį.

5. [...] Dalyvaujantys darbdaviai ir kiti dalyvaujantys subjektai ES specialistų rezervo IT platformoje nepagrįstai nedelsdami nurodo, kad į atitinkamas laisvas darbo vietas sėkmingai įdarbino registruotus darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių. Tų registruotų darbo ieškančių asmenų profiliai ir informacija apie užpildytas laisvas darbo vietas automatiškai tampa nebematomi ES specialistų rezervo IT platformoje pagal 4b dalį.
6. Taikydamos 10 straipsnio 2 dalies e punktą, už atitinkamus teisės aktus ir praktiką dalyvaujančiose valstybėse narėse atsakančios nacionalinės institucijos nedelsdamos informuoja ES specialistų rezervo nacionalinius informacijos centrus apie bet kokius 3 dalyje nurodytų atitinkamų teisės aktų ir praktikos nuostatų pažeidimus.

Visoje ES trūkstamų profesijų sąrašas

1. Šio reglamento priede pateikiamas 4 skaitmenų lygmens visoje ES trūkstamų profesijų sąrašas pagal Tarptautinį standartinį profesijų klasifikatorių ISCO-08.

Komisijai suteikiami įgaliojimai vykdant 21 straipsnyje nurodytą procedūrą priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas priedas, laikantis šių kriterijų:

- a) trūkstamos profesijos būdingos daugeliui dalyvaujančių valstybių narių, kaip pagal 10 straipsnio 2 dalies c punktą ES specialistų rezervo sekretoriatui nurodė ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai;
 - b) profesijomis tiesiogiai prisidedama prie ES žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir tikėtina, kad jų svarba didės.
2. ES specialistų rezervo sekretoriatas visoje ES trūkstamų profesijų sąrašą skelbia ES specialistų rezervo IT platformoje.

Visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimai [...]

1. Atsižvelgdamos į konkrečius **savo nacionalinio ar regioninio lygmens** darbo rinkos poreikius **arba į savo migracijos politikos tikslus**, dalyvaujančios valstybės narės gali nuspręsti įtraukti trūkstamas profesijas, nurodydamos jas 4 skaitmenų lygmeniu pagal Tarptautinį standartinį profesijų klasifikatorių ISCO-08. Jos taip pat gali nuspręsti iš ES sąrašo išbraukti trūkstamas profesijas, neatitinkančias konkrečių šių valstybių narių **nacionalinio ar regioninio lygmens** darbo rinkos poreikių **arba jų migracijos politikos tikslų**. Konkrečios šalies lygmens korekcijos daro poveikį tik laisvų darbo vietų sutapdinimui atitinkamoje valstybėje narėje.

Apie dalyvavimą ES specialistų rezervo veikloje pagal 3 straipsnį pranešančių valstybių narių ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki prisijungimo prie ES specialistų rezervo praneša apie į visoje ES trūkstamų profesijų sąrašą įtrauktas arba iš jo išbrauktas profesijas.

Dalyvaujančių valstybių narių ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai praneša apie bet kokias į ES trūkstamų profesijų sąrašą įtrauktas arba iš jo išbrauktas profesijas per 3 mėnesius nuo priedo pakeitimų.

ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai apie papildomas į visoje ES trūkstamų profesijų sąrašą įtrauktas ir iš jo išbrauktas profesijas ES specialistų rezervo sekretariatui gali pranešti [...] **kas šešis mėnesius**.

2. ES specialistų rezervo sekretoriatas visoje ES trūkstamų profesijų sąrašo pakeitimus, apie kuriuos praneša ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai, skelbia ES specialistų rezervo IT platformoje.
3. ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai, atsižvelgdami į 1 dalyje nurodytus pakeitimus, ES specialistų rezervo IT platformoje [...] **skelbia** informaciją tik apie tas laisvas darbo vietas, kurios atitinka ES masto trūkstamų profesijų sąrašą.

Paieška ir sutapdinimas

1. ES specialistų rezervo IT platformoje dalyvaujantys darbdaviai **ir kiti subjektai** ES specialistų rezervo IT platformoje gali ieškoti registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių.
2. [...] **Dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai** [...] gali naudoti [...] ES specialistų rezervo IT platformoje įdiegtus special**ius** filtr**us** ir ieškoti registruotų darbo ieškančių asmenų, **kuriems buvo suteikta konkreti parama pagal specialistų pritraukimo partnerystę arba nacionalinę įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistema, profiliu** [...].
3. [...] **Dalyvaujantys** darbdaviai **ir kiti dalyvaujantys subjektai** gali susipažinti su siūlomų registruotų darbo ieškančių asmenų profilių sąrašu, parengiamu naudojant automatinio sutapdinimo priemonę ir atsižvelgiant į jų įgūdžių, kvalifikacijos ir darbo patirties aktualumą laisvos darbo vietos atžvilgiu.
4. Registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių ES specialistų rezerve gali ieškoti laisvų darbo vietų ir susipažinti su siūlomų atitinkamų darbo vietų sąrašu, kuris parengiamas naudojant automatinio sutapdinimo priemonę.
5. **Automatinio sutapdinimo priemonės veikimas grindžiamas nediskriminavimo, teisėtumo ir sąžiningumo principais.**

V SKYRIUS

INFORMACIJOS TEIKIMAS, [...] SUPAPRASTINTA SKUNDŲ TEIKIMO TVARKA IR PASPARTINTOS IMIGRACIJOS PROCEDŪROS

17 straipsnis

Informacijos teikimas [...]

1. Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad informacija apie ES specialistų rezervą ir jo veikimą būtų lengvai prieinama. **Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad informacija apie subjektus, kuriems pagal 3 straipsnio 1 dalį leidžiama skelbti laisvas darbo vietas ES specialistų rezervo IT platformoje, būtų lengvai prieinama.**

ES specialistų rezervo sekretoriatas, padedant ES specialistų rezervo nacionalinių informacijos centrui, ES specialistų rezervo IT platformoje pateikia šią informaciją:

- a) informaciją apie įdarbinimo ir imigracijos procedūras, kvalifikacijos pripažinimą ir įgūdžių patvirtinimą, trečiųjų šalių piliečių teises, taip pat informaciją apie galiojančius teisių gynimo mechanizmus bei gyvenimo ir darbo sąlygas dalyvaujančiose valstybėse narėse;
- b) aiškų paaiškinimą darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, kad jiems draudžiama atvykti į visų valstybių narių teritoriją ir joje būti, jeigu dėl jų priimtas teismo arba administracinis sprendimas neleisti atvykti ar būti valstybėje narėje, arba draudimas atvykti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB;

ba) aiškų paaiškinimą, kad darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių registracija ES specialistų rezerve nėra garantija, kad buvo atlikti saugumo patikrinimai;

bb) aiškų paaiškinimą, kad darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių registracija ES specialistų rezerve ir atranka į laisvą darbo vietą per ES specialistų rezervo IT platformą nėra garantija, kad po atrankos proceso dalyvaujanti valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs dalyvaujantis darbdavys arba kitas dalyvaujantis subjektas, išduos leidimą dirbti, vizą arba leidimą gyventi;

bc) aiškų paaiškinimą, kad dalyvaujantys darbdaviai ir kiti dalyvaujantys subjektai registruotiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių netaiko su įdarbinimu susijusių mokesčių.

2. [...] ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai užsiregistravusiems darbo ieškantiems asmenims iš trečiųjų šalių, **kurie buvo atrinkti į laisvas darbo vietas ES specialistų rezerve, dalyvaujantiems** darbdaviams **ir kitiems dalyvaujantiems subjektams** [...] teikia [...] **standartizuotą konkrečią informaciją**, kuri visų pirma yra susijusi su:

a) [...] nacionalinėmis imigracijos procedūromis siekiant gauti vizas ir leidimus gyventi darbo tikslais po atrankos proceso;

b) [...] šeimos susijungimo procedūromis ir šeimos narių teisėmis;

- c) [...] trečiųjų šalių piliečių teisėmis ir pareigomis, įskaitant **darbo sąlygas**, galimybes gauti socialines išmokas, sveikatos priežiūros, švietimo paslaugas ir būstą, kvalifikacijų pripažinimą ir [...] galiojančius **teisių gynimo** [...] mechanizmus **bei** 18 straipsnyje nustatytą **skundų nagrinėjimo tvarką**;
- d) [...] trečiųjų šalių piliečių integracijos priimančiojoje valstybėje narėje **palengvinimu**, pavyzdžiui, kalbų kursais ir profesiniu mokymu, taip pat kitomis integracijos priemonėmis;
- e) **nacionalinių kompetentingų** organizacijų, siūlančių pagalbą trečiųjų šalių piliečiams po įdarbinimo, kontaktiniais duomenimis, jei tokios informacijos yra **ir laikantis nacionalinės praktikos**.

[...]

18 straipsnis

Supaprastinta skundų teikimo tvarka

1. [...] **Registruoti darbo ieškantys asmenys iš trečiųjų šalių turi teisę pranešti nacionaliniams informacijos centrams apie tai, kad dalyvaujantys ir dalyvave darbdaviai ir kiti subjektai nevykdo 13 straipsnio 3 dalyje nustatytų pareigų ir sąlygų.**

Nacionaliniai informacijos centrai skundus perduoda kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

[...].

19 straipsnis

Paspartintos imigracijos procedūros

1. Dalyvaujančios valstybės narės gali, **laikydamosi nacionalinės teisės,** nuspręsti taikyti paspartintos imigracijos procedūras, kad būtų galima greičiau įdarbinti ES specialistų rezerve į laisvas darbo vietas atrinktus registruotus darbo ieškančius asmenis iš trečiųjų šalių.

[...]

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20 straipsnis

Stebėsena

1. ES specialistų rezervo veiklos rezultatus pagal 8 straipsnio 2 dalies e punktą reguliariai stebi ES specialistų rezervo sekretoriatas. Visų pirma renkami šie duomenys:
 - a) ES specialistų rezervo IT platformoje registruotų darbo ieškančių asmenų iš trečiųjų šalių profilių skaičius ir pobūdis;
 - b) ES specialistų rezervo IT platformoje [...] **paskelbtu** laisvų darbo vietų skaičius ir pobūdis;
 - c) apsilankymų ES specialistų rezervo IT platformoje skaičius;
 - d) įdarbinimo naudojantis ES specialistų rezervu atvejų skaičius ir pobūdis;
 - e) [...]
 - f) įdarbinimo pagal specialistų pritraukimo partnerystes **arba nacionalines įgūdžių ugdymo ir patvirtinimo trečiojoje šalyje sistemas** naudojantis ES specialistų rezervo **IT platforma** atvejų skaičius.
2. ES specialistų rezervo sekretoriatas renka duomenis remdamasis statistinėmis sąvokomis ir apibrėžtimis ir keičiasi informacija bei duomenimis su Komisija, kad būtų užtikrinama pagal šį reglamentą surinktų duomenų kokybė ir Europos statistikos duomenų kokybė.

3. 1 dalyje nurodytus duomenis renka ES specialistų rezervo sekretoriatas, o jam padeda ES specialistų rezervo nacionaliniai informacijos centrai ir ES specialistų rezervo iniciatyvinė grupė.

4. ES specialistų rezervo sekretoriatas reguliariai stebi ES specialistų rezervo veiklos rezultatus, atsižvelgdamas į darbo ieškančių asmenų ir dalyvaujančių darbdavių bei kitų dalyvaujančių subjektų atsiliepimus ir patirtį.

21 straipsnis

Delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 14 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 14 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 14 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

22 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda pagal šį reglamentą įsteigtas komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

23 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Komisija ne vėliau kaip 2031 m. gruodžio 31 d., o vėliau – kas penkerius metus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui šio reglamento taikymo ataskaitą.

Ataskaitoje visu pirma įvertinamas šio reglamento veiksmingumas sprendžiant darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo dalyvaujančiose valstybėse narėse problemą ir įdarbinimo proceso veiksmingumas, be kita ko, užtikrinant sąžiningą įdarbinimo praktiką ir tinkamų bei teisingų darbo sąlygų laikymąsi.

24 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas dalyvaujančiosiose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

PRIEDAS

Visoje ES trūkstamų profesijų sąrašas

ISCO kodas	Profesija
2142	Statybos inžinieriai
2151	Elektros inžinieriai
2211	Bendrosios praktikos gydytojai
2212	Gydytojai specialistai
2221	Slaugos specialistai
2411	Buhalteriai
2511	Sistemų analitikai
2512	Programinės įrangos kūrėjai
2513	Saityno ir multimedijos kūrėjai
2514	Taikomųjų programų kūrėjai
2519	Kitur nepriskirti programinės įrangos ir taikomųjų programų kūrėjai ir analitikai
3113	Elektros inžinerijos technikai
3221	Jaunesnieji slaugos specialistai
5120	Virėjai
5131	Padavėjai
5321	Asmens sveikatos priežiūros padėjėjai

7112	Plytų mūrininkai ir giminiškų profesijų darbininkai
7114	Betonuotojai, betono apdailininkai ir giminiškų profesijų darbininkai
7115	Dailidės ir staliai
7121	Stogdengiai
7123	Tinkuotojai
7126	Vandentiekininkai ir vamzdynų montuotojai
7127	Oro kondicionavimo ir šaldymo įrenginių mechanikai
7212	Suvirintojai
7213	Skardininkai
7214	Metalinių konstrukcijų ruošėjai ir montuotojai
7223	Metalo apdirbimo staklių derintojai ir operatoriai
7231	Variklinių transporto priemonių mechanikai ir taisytojai
7233	Pramonės ir žemės ūkio mašinų mechanikai ir taisytojai
7411	Pastatų ir kitokie elektrikai
7412	Elektromechanikai ir elektromonteriai
7511	Mėsininkai, žuvų darinėtojai ir giminiškų profesijų darbininkai
8331	Autobusų ir troleibusų vairuotojai
8332	Sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojai
9112	Biurų, viešbučių ir kitų įstaigų valytojai, kambarinės ir pagalbininkai
3119	Kitur nepriskirti fizinių ir inžinerijos mokslų technikai

2143	Ekologijos inžinieriai
2133	Aplinkos apsaugos specialistai
2145	Chemijos inžinieriai
2144	Mechanikos inžinieriai
3115	Mechanikos inžinerijos technikai
2141	Technologijų ir gamybos inžinieriai
